

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINA „KAMARÁDI“

jako příloha ŠVP ZŠ „SPOLEČNĚ PRO ŽIVOT“

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY.....	4
3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ.....	6
5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ.....	6
6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	10
8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU..... A VZDĚLÁNÍ.....	11
9. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY.....	11
10. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY.....	11
11. EKONOMICKÉ PODMÍNKY.....	12
12. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ.....	12
13. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	13

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
Základní školy Kraslice,
Opletalova 1121, příspěvková organizace
Školní družina Kamarádi

Název školy, předkladatel ŠVP:

Základní škola Kraslice,
Opletalova 1121, příspěvková organizace

Právní forma:

příspěvková organizace

IZO: 181 038 994

IČO: 70984859

Adresa:

Základní škola
Opletalova 1121
358 01 Kraslice

Tel/fax: 352 696 631

E-mail: zspskraslice@seznam.cz

Zřizovatel:

Město Kraslice
Náměstí 28. října 1438
358 01 Kraslice
Tel. 352 370 411

Ředitelka školy: Mgr. Ivona Šípošová

Koordinátor ŠVP: Mgr. Ivona Šípošová

Školská rada: Zřízena k 1. 9. 2005

Součásti školy, kapacita školy:

Základní škola (70), Základní škola speciální (20)

Platnost dokumentu od 1. září 2017

Dokument byl dne 1. 9. 2017 schválen pedagogickou radou a dne 31. 8. 2017 projednán na Školské radě.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace dětí z prvního stupně základní školy a dětí dojíždějících z okolí bez ohledu na jejich věk. Zařízení plní funkci relaxační, kompenzační, výchovně vzdělávací a sociální. Úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím a upevňovat je dle možností jednotlivých dětí. Umožnit dětem společnou činnost v době mimo vyučování v nestresujícím funkčním prostředí, které splňuje podmínky podnětnosti, navozuje kreativitu a odpovídající seberealizaci. Důležitým prvkem je interakce všech zúčastněných činitelů – školského zařízení, klima školy, empatie vychovatelky, asistentky pedagoga, režim dne umožňující dostatek pohybu a navozování podnětných aktivit, otevřené vztahy mezi pedagogickými pracovníky, dětmi a rodiči. Školní družina je tvořena 1 oddělením s názvem KAMARÁDI. Pro svou činnost může využívat tělocvičnu, cvičnou kuchyňku, počítačovou učebnu, zahradu školy a další speciální učebny. Místnost školní družiny je vybavena videotelefonem pro bezpečný vstup osob při vyzvedávání žáků ze školní družiny.

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina při škole plní funkci výchovnou, sociální a vzdělávací. Svým programem navazuje na vzdělávací programy naší školy, rozvíjí a prohlubuje vědomosti a dovednosti žáků. Cílem zájmového vzdělávání v ŠD je vést děti k aktivnímu přístupu k volnému času. To znamená, že budeme společně:

- poznávat nové volnočasové aktivity k účelnému naplňování volného času,
- utvářet pozitivní vztahové sítě mezi žáky, rodiči a pedagogy,
- posilovat pozitivní vztah k širokému i blízkému okolí,
- dodržovat pravidla slušného chování a všestranné, účinné a otevřené komunikace,
- posilovat morálně volní vlastnosti a smysl pro fair play,
- rozvíjet klíčové kompetence,
- aktivně přistupovat k začleňování se do společnosti a k prevenci sociálně patologických jevů.

Z pohledu pedagogických pracovníků směřem k žákům/dětem jako účastníkům zájmového vzdělávání je naším cílem:

- šťastné a spokojené dítě,
- snažit se děti vychovávat k sebeúctě, sebedůvěře, sebehodnocení, sebevědomí a zodpovědnosti,
- podporovat svobodnou volbu,
- vést děti k bezpečnosti,
- učit děti komunikovat (formou rozhovoru),
- předávat dětem zkušenosti,
- rozvíjet jejich představivost, fantazii a tvořivost,
- společně hledat pravidla,
- usměrňovat chování dětí v různých situacích,
- pomáhat si navzájem, neostýchat se požádat o pomoc,
- spokojenost rodičů.

Nabídkou řízených i spontánních činností v ŠD rozvíjíme kompetence žáků a dáváme tak dostatek podnětů pro naplňování volného času. Respektujeme potřeby všech žáků a

harmonicky rozvíjíme jejich osobnost i s jejich speciálními potřebami. Svou nabídkou činností se snažíme o co největší využití poznatků v praktickém životě a samostatnosti.

Hlavní cíle v odpočinkových činnostech:

- spontánní volba vhodných aktivit pro pasivní i aktivní odpočinek,
- ovládání řečových i mimoslovních komunikačních dovedností,
- účinné zapojování se do diskuse,
- rozvoj schopnosti naslouchání,
- kultivované vyjadřování.

Hlavní cíle v rekreačních činnostech:

- rozvoj plánování, organizování, řízení a hodnocení svých činností,
- snažit se o zodpovědný přístup k úkolům a povinnostem,
- rozvoj spolupráce, citlivosti, ohleduplnosti a zdravého sebeprosazení,
- zdokonalování schopnosti rozpoznat vhodné a nevhodné chování, respektování pravidel,
- spolupodílení se na vytváření přátelské atmosféry,
- hledání a přijímání kompromisů.

Hlavní cíle v zájmových činnostech:

- orientace v nabídkách účelného trávení volného času a v možnostech jeho smysluplného využití,
- vybírání zájmových činností dle svých možností a dispozic,
- rozvoj svých zájmů v organizovaných i spontánních činnostech,
- rozvoj schopnosti aktivního trávení volného času jako kompenzace zátěže, námahy či stresových situací.

Hlavní cíle přípravy na vyučování:

- rozvoj schopnosti dokončit úkol/práci,
- zdokonalování sebehodnocení,
- rozvoj spontánního i vědomého učení, kladení otázek a hledání odpovědí,
- rozvoj schopnosti samostatného pozorování a získávání vědomostí z různých zdrojů,
- zdokonalování při aplikaci zkušeností v praktických činnostech i dalším učení.

Specifické cíle zájmového vzdělávání se prostřednictvím volnočasových aktivit ŠD odrážejí v rozvoji těchto kompetencí:

- k učení – dokončujeme započatou práci, hodnotíme, pozorujeme a zkoušíme, hledáme, ověřujeme.
- k řešení problémů – promýšlíme, plánujeme, hledáme způsoby řešení (správné – chybné), obhajujeme.
- komunikativní – vyjadřujeme vlastní názor, pocit, sdělení, komunikujeme s vrstevníky a dospělými ve škole i na veřejnosti, nasloucháme druhým, kultivovaně se vyjadřujeme.
- sociální a interpersonální – odhadujeme rizika, plníme povinnosti, samostatně rozhodujeme o plánovaných činnostech, rozvíjíme citlivost, ohleduplnost – starší k mladším a silnější k slabším, hodnotíme vhodné a nevhodné chování, vnímáme zdravé prosazování se a podřizování se ve skupině, hledáme kompromisy, respektujeme daná pravidla, rozvíjíme solidaritu a toleranci.
- občanské – promýšlíme co můžeme a nemůžeme, poznáváme pojmy agresivita a nespravedlnost, dbáme o zdraví své i druhých, rozvíjíme a poznáváme sociální a kulturní prostředí – etnika, profesní skupiny, chráníme prostředí, majetek, hodnoty.
- trávení volného času – rozvíjíme své zájmy v organizovaných a individuálních činnostech, účelně si vybíráme zájmovou činnost.

Součástí našich cílů je i primární prevence sociálně patologických jevů, zaměřená na:

- výchovu ke zdravému životnímu stylu – správné stravovací návyky, zdravá skladba stravy, dodržování pitného režimu dne, dodržování tělesné kultury, zdatnosti, rozvoj citových vazeb a citové stránky osobnosti, pěstování pracovních návyků a dovedností.
- posilování komunikačních dovedností – kultura slovního i mimoslovního projevu, rozvoj slovní zásoby, schopnost ji používat.
- zvyšování sociálních kompetencí – pěstování potřebných vědomostí, dovedností a postojů v sociálních vztazích, které vedou k odpovědnosti za své chování a přijímání důsledků svého chování, vedení k pravdomluvnosti.
- výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování – ovládnutí negativních citových reakcí, vypořádání se se stresem, vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy, schopnost najít si své místo ve skupině a společnosti.

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

ŠVP pro školní družinu je vytvořen na období pěti let. Činnost školní družiny je organizována ve školním roce od začátku září do konce června. V období prázdnin (podzimní, vánoční, pololetní, jarní, velikonoční, hlavní) není školní družina v provozu.

Provoz školní družiny ve dnech školního vyučování je od 11.35 do 15.35 hodin. Jednotlivé časové rozvržení činností je dáno individuálními potřebami žáků, rozvrhem žáků a tematickým plánem (v případě vycházek či příležitostných akcí se časová organizace mění, přizpůsobuje a zákonní zástupci jsou informováni). V době cca od 14.00 do 15.00 hodin probíhá hlavní činnost a nedoporučuje se vyzvedávání dětí či jejich samostatný odchod ze ŠD.

Rozvrh / režim: hygiena, svačina (cca 10–20 min.)

odpočinková činnost (cca 40–45 min.)

rekreační činnost (cca 50–70 min.)

zájmová činnost (cca 50–70 min.)

příprava na vyučování (20–30 min.)

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

- Příležitostné: významnější akce celé ŠD – výlety, besídky, výtvarné soutěže, sportovní akce, přespávání v ŠD.
- Průběžné: co děláme průběžně během celého školního roku – seznámení s činností, řádem, poučení o bezpečnosti, chování, vycházky, prevence sociálně patologických jevů.
- Pravidelné: týdenní skladba zaměstnání – sportovní aktivity, dramatická činnost, hudebně-pohybová činnost, výtvarná a rukodělná činnost, přírodovědná a vlastivědná činnost – vycházky s tematickým zaměřením, didaktické hry, činnosti, které upevňují a rozšiřují získané vědomosti a poznatky, kvízy, testy, doplňovačky, vypracovávání domácích úkolů.
- Opakující se: příprava na oběd / svačinu, oběd / svačina, základy hygieny, zdravení, děkování, čistota.
- Nabídka spontánních činností: činnosti a aktivity venku (na hřišti a na zahradě), individuální hry a aktivity v prostorách ŠD.
- Osvětová činnost: besedy, prevence, exkurze.

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání školní družiny navazuje na Školní vzdělávací program ZŠ „Společně pro život“ a rozvíjí převážně oblast Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Všechna tato témata jsou zároveň motivační linkou jednotlivých typů činností.

Odpočinkové činnosti – chápeme je nejen ve smyslu klidových činností, ale i jako aktivní odpočinek. Vycházíme z toho, že každý žák si volí náročnost i charakter aktivity podle svého přání a individuální potřeby jak z hlediska únavy, tak z hlediska zaměření.

Do denního režimu se zařazují po příchodu žáka (po skončení vyučování) – následují po obědě / polední svačině. Dbáme na to, aby činnosti při odpočinku byly opravdu klidné a probíhaly v příjemném, bezkonfliktním prostředí.

Jedná se např. o poslech, prohlížení, četbu, o povídání, rozhovory, stolní a společenské hry, vybarvování, skládání puzzle apod. K dispozici je koberec, relaxační kostky a podložky, relaxační bazén s míčky, stolky, zákoutí pro tematické hry. Žáci zde mohou odpočívat i vleže, mohou hrát klidné námětové nebo stolní hry, kreslit si, prohlížet knihy, časopisy, obrázky, číst si, modelovat, hrát si se stavebnicemi apod.

Rekreační činnosti – v naší ŠD je významnou součástí činností dětí jejich rekreace. Rekreační činnosti musí být vydatné, jsou zvláště účinné, zařadí-li se při středním stupni únavy. Při příliš velké únavě jsou bez účinku nebo mají dokonce účinek negativní. Proto je dětem nabízíme až po činnostech odpočinkových. Hry a činnosti mohou být rušnější, což nelze vždy považovat za nekázeň, ale součást možné relaxace po soustředění ve vyučování.

Rekreační činnosti slouží k odreagování žáků, k odstranění únavy z vyučování. Vhodnými formami rekreace jsou zejména pohybové hry, hry s míči, motivované cvičení na relaxačních míčích, hry v tělocvičně či přírodě, vycházky – i tematicky zaměřené, hudebně pohybové aktivity, závodivé hry, hry s hudbou apod. Nejlepší formou jsou spontánní hry, proto děti musí mít možnost výběru.

Zájmové činnosti – rozvíjejí osobnost žáka, umožňují seberealizaci (i kompenzaci možného školního neúspěchu) a další rozvoj motorických dovedností a rozumových schopností. Mohou být zařazeny jako kolektivní nebo individuální činnost, jako řízená nebo spontánní aktivita.

Jedná se o:

- pracovní a technické činnosti – práce s přírodním i technickým materiálem, textilem, papírem, pěstební činnosti na školní zahradě, práce se stavebnicemi atd.
- výtvarné a estetické činnosti – kresba, malba, koláže, omalovánky, nácvik básní, říkadla, divadelních scének, dramatizace pohádek atd.
- přírodovědné a vlastivědné činnosti – pozorování změn v přírodě, poznávání přírody, nejbližšího okolí, tematické vycházky, ochrana životního prostředí apod.
- hudební činnosti – poslech hudby a její reprodukce, zpěv, hudebně pohybové a rytmické hry, tanec apod.
- sportovní činnosti – sportovní a pohybové hry, spontánní pohybové aktivity na hřišti a na zahradě apod.
- sociální činnosti – zážitkové a rolové hry (na rodinu, na školu – výměna rolí, na konflikt apod.)

Příprava na vyučování – zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností. Vzhledem k souladu s křivkou výkonnosti žáků mají u nás pouze formu zábavného

procvičování učiva prostřednictvím didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách a dalších činnostech. Např. motivované hry pro rozvoj řeči, symbolické hry, hry na procvičování sluchové a zrakové paměti, hry pro sluchové a zrakové rozlišování, pro sluchové a zrakové vnímání, Kimovy hry, luštěnky a logické zábavné řady apod. V odůvodněných případech nebo po doporučení se lze individuálně věnovat žákům ze sociálně méně podnětného prostředí při psaní domácích úkolů či dopomoci s domácí přípravou.

Tematické okruhy:

- **Místo, kde žijeme**

U nás doma – vyprávění o životě naší rodiny, kreslíme, malujeme, vytváříme koláž

Náš dům – popisujeme domy, byty, stavíme dům ze stavebnice ...

Škola – orientace ve škole, co se nám na škole líbí, píšeme o naší škole a malujeme ji, zdobíme ŠD.

Naše město – výtvarně zobrazujeme naše město, kolektivní výtvarné dílo, stavebnice, kde pracují a co dělají hasiči, policisté, zdravotníci, hra na prodavače a kupující, banky, pošta, co dělat, když se ztratíme, hledáme básničky, písničky o našem městě.

Za humny – kreslíme plánek nejbližšího okolí, kreslíme okolní krajinu, určujeme světové strany, cestovní abeceda.

- **Lidé kolem nás**

Rodina – vizitka naší rodiny, rodiče, prarodiče, širší rodina, Den matek.

Kamarádi – moji kamarádi, besedy – kamarádské vztahy, kreslíme portréty našich kamarádů, učíme se toleranci a pořádku, nejsme všichni stejní, cvičíme naše smysly, všude žijí lidé

Svátky a oslavy – každý den má někdo svátek, narozeniny.

Jak se správně chovat – kouzelná slovíčka, člověk mezi lidmi, divadlo, výstavy, chování v dopravních prostředcích, na chodníku, na silnici, mluvíme správně – jazykolamy, dechová cvičení, pantomima, chování při stolování.

- **Lidé a čas**

Denní režim – co děláme během dne, rozlišujeme povinnost a zábavu, kreslíme, co nás nejvíce baví, besedujeme o správném využívání času, vyprávíme drobné příběhy, plánujeme správný režim běžného dne, týdne, náš kalendář – důležité akce ŠD, náměty pro vycházky v jednotlivých ročních obdobích, hrajeme hry rozšiřující paměť, pozornost tvořivé myšlení, postřeh a soustředěnost, měříme čas, přesnost je vlastností králů, co děláme ve volném čase – víkendový zápisník, povídáme si o prázdninách a víkendu.

Jak se mění lidé – když jsme byli malí – prohlížíme fotografie, besedujeme, výroba dárečků pro seniory.

- **Rozmanitost přírody**

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové – jak se mění strom, pozorování přírody, vyhledávání v encyklopediích, kreslíme „náš“ strom, květiny, krajinu v různých ročních obdobích, porovnáváme a otiskujeme listy, využíváme přírodniny pro různé výtvarné činnosti, upevňujeme pravidla chování v přírodě, hrajeme pexesa a kvarteta s obrázky zvířat a rostlin, můj domácí mazlíček – besedy o zvířecích kamarádech, péče o ně, kreslíme je.

Roční období – příroda a my, besedujeme o ročních obdobích, sledujeme změny v přírodě a malujeme je, čteme si o přírodě a jejích proměnách, dramatizujeme pohádky, poznáváme ovoce zeleninu, vyrábíme draky, pleteme pomlázky.

Počasí – vyhledávání pranostik, co je předpověď počasí.

Chráníme si své životní prostředí – Den Země, co by se dalo zlepšit v našem životním prostředí, pomáháme při úklidu v okolí svého bydliště, školy a družiny, třídíme odpad,

Co do přírody nepatří, beseda – co škodí a prospívá lesu, poznáváme lesní plody, které jsou jedovaté, nebezpečí ohně ve volné přírodě, poznáváme některé chráněné živočichy, co jsou to léčivé rostliny.

- **Člověk a jeho zdraví**

Poznáváme své tělo – z čeho se skládá a jaké má funkce, hrajeme hry na poznávání těla, co je otužování a zdravý životní styl, odpočinek a relaxace po práci, běžná denní hygiena, čistota a vhodnost oblečení, hygienické zásady při stolování, použití WC, nemoci.

Kreslíme ovoce a zeleninu, vystřihujeme zdravé a méně zdravé potraviny z časopisů, soutěžíme ve smyslovém vnímání chutí.

Besedujeme o dětských nemocech a jejich léčení, jak pečovat o své zdraví, prevence, zacházení s léky, učíme se ošetřovat jednoduché zranění, jak předcházet úrazům, hrajeme si na lékaře a pacienta, pečujeme o svůj vzhled, soutěžíme ve znalostech základních hygienických návyků, jak pečovat o náš chrup, povídáme si o chování na ulicích – jak se vyhnout úrazům, co nám může uškodit, učíme se telefonovat – důležitá telefonní čísla, co má obsahovat lékárníčka, co jsou návykové látky.

Základním prostředkem činnosti ŠD je hra, založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje jejich vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času při všech činnostech.

- **Požadavek pedagogického ovlivňování volného času**

Nutnost citlivého pedagogického vedení žáků k rozumnému využívání volného času. Vychovatelka navozuje a motivuje nejrůznější činnosti, ovlivňuje naplňování volného času nabídkou prostředí, pomůcek, hraček, ale i nápaditou motivací a vlastní aktivitou v některé zájmové oblasti. Každému účastníkovi je dána příležitost k účelnému naplňování volného času.

- **Požadavek dobrovolnosti**

Je pro práci se žáky ve volném čase podstatný. Znamená dobrovolnou účast žáků na činnostech – na základě vzbuzeného zájmu a motivace (nikoliv jen pokynu), všichni účastníci by měli být v dané činnosti přiměřeně úspěšní.

- **Požadavek zajímavosti a zájmovosti**

Zdůrazňuje význam zájmových činností, které tvoří nejdůležitější součást obsahu výchovy mimo vyučování. Uspokojování, podněcování, rozvíjení, prohlubování a kultivace zájmů je jedním z podstatných úkolů této výchovné oblasti. Nabízené zájmové činnosti mají být pestré a odpovídat zájmům účastníků, které se věkem mění a vyvíjejí.

- **Požadavek aktivity**

Předpokládá vedení účastníků k aktivnímu podílu ve všech fázích činnosti – plánování, přípravě, realizaci i hodnocení. Podmínkou je podporování iniciativy, nápaditosti a samostatnosti včetně uplatňování samosprávných prvků (participace).

- **Požadavek citlivosti a citovosti**

Všechny činnosti by měly přinášet účastníkům kladné emoce, a to nejen z aktivity samé a z následné pochvaly, ale také z objevování nových obzorů či překonávání překážek.

- **Požadavek seberealizace**

Vrcholným produktem činností by měla být radost účastníka, který nachází a objevuje sám sebe, zvláště je-li kladně hodnocen a prostřednictvím činnosti školní družiny si vytváří žádoucí sociální kontakty.

7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Cíle a záměry zájmového vzdělání jsou pro všechny děti společné. ŠD plně respektuje individuální potřeby a možnosti dítěte. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet ŠD další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů. Jsme připraveni takové žáky vyhledávat a adekvátně jejich potřebám s nimi pracovat.

Školní družina při rozvíjení žáků se SVP dodržuje následující podmínky:

personální:

- dostatečné personální zajištění při aktivitách – v případě příležitostných akcí či většího počtu žáků jsou činnosti dostatečně personálně zajištěny,
- odbornost pedagogických pracovníků s ohledem na druh postižení či znevýhodnění účastníků – vychovatelka má vzdělání ve speciální pedagogice,
- využití asistentek – na doporučení ŠPZ jako podpůrné opatření žákům se SVP.

technické:

- bezbariérový přístup – schodolez,
- bezpečnostní videotelefon (ověření vstupu osob do budovy).

materiální:

- využití speciálních didaktických, relaxačních a kompenzačních pomůcek – na doporučení ŠPZ jako podpůrné opatření žákům se SVP.

organizační:

- spolupráce s rodiči či jinými zákonnými zástupci účastníka ŠD,
- spolupráce se ŠPZ,
- zajištění alternativních forem komunikace.

8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU

A VZDĚLÁNÍ

Přijímání účastníků k činnosti je dáno obecně platnými předpisy a je ohraničeno návazností na školní docházku.

Činnost ŠD je určena přednostně pro děti prvního stupně základní školy, ale i pro děti dojíždějící – bez ohledu na jejich věk. O přijetí rozhoduje ředitelka školy.

Přijetí žáka do ŠD není nárokové. Do oddělení ŠD je žák zařazen na základě vyplněného zápisního lístku, termín jeho odevzdání je 10 dnů po zahájení školního roku. Zákonní zástupci žáka mají povinnost řádně, úplně a pravdivě vyplnit zápisní lístek a včas ohlásit změny v údajích, seznámit se s vnitřním řádem družiny a respektovat ho, informovat o nepřítomnosti účastníka v družině, vyzvedávat účastníky ve stanovené době.

Dle stanoveného rozvrhu odchodu ze školní družiny v přihlášce (zápisním lístku) účastníci odcházejí domů. Z bezpečnostních důvodů nelze uvolňovat mimořádně účastníky pouze na základě telefonické žádosti.

9. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

ŠD je součástí Základní školy Kraslice, Opletalova 1121, příspěvkové organizace. Má k dispozici jednu velkou místnost, která je účelně vybavena nábytkem, hracím koutem s kobercem. Družina má dostatečné materiální vybavení pro výtvarnou, estetickou a pracovní-technickou činnost, pro námětové a stolní hry, pro činnost odpočinkovou. Pro jednotlivé aktivity jsou také využívány další učebny a prostory školy: žákovská kuchyňka, počítačová učebna, AVT místnost, tělocvična a školní zahrada.

V případě zájmu rodičů o stravování dětí, je toto zajištěno na základě smlouvy mezi naší školou a jídelnou Střední školy živnostenské Sokolov, v níž stravování probíhá. Pitný režim je zajišťován vychovatelkou. Materiální podmínky jsou uspokojivé.

10. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Předpoklady pro výkon činnosti vychovatelek a jejich další vzdělávání upravuje zákon č. 563/2004 Sb., zákon o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů. V ŠD pracují 2 kvalifikované vychovatelky.

Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem dítěte při volnočasových činnostech, které přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí. Vychovatelka probouzí v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty a komunikaci. Podněcuje a rozvíjí přirozenou zvědavost dítěte, chuť a odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Tyto projevy přiměřeně oceňuje a chválí.

Vychovatelka průběžně prohlubuje své odborné zaměření v akreditovaných kurzech a samostudiem. Dále se vzdělává ve specializacích: výtvarná činnost, tělovýchovná činnost, pracovní činnost a jiné nekonvenční techniky.

11. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Vzhledem k tomu, že škola vzdělává především žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, případně děti se sociálním znevýhodněním, je poskytování služeb školní družiny bezplatné.

12. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví ve školní družině vychází ze Školního řádu a Vnitřního řádu školní družiny.

Bezpečnosti a ochraně zdraví účastníků a vychovatelek je denně věnována pozornost při všech činnostech. K prevenci úrazů a ochraně zdraví přispívají:

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte;
- stravovací návyky a pitný režim – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem dětí;
- zdravé prostředí – podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů);
- bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek;
- ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku; svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli;
- označení nebezpečných předmětů – vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, zahrada;
- bezpečnost silničního provozu – mimo budovu ZŠ zodpovídá vychovatelka nejvíce za 14 dětí; děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno; pokud dojde k situaci, že se počet dětí navýší nad 14, je pověřena doprovodem dětí další osoba;
- dostupnost prostředků první pomoci – školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP.

Psycho-sociální podmínky

- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému;
- respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků;
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi;

- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit socio-patologickým jevům, zaměřuje se na prevenci;
- spoluúčast na životě zařízení – vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl dětí na případném řízení a následném hodnocení;
- včasná informovanost – vychovatelka včas informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině.

13. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ŠVP pro zájmové vzdělávání ve školní družině je všem žákům, pedagogům i rodičům přístupný ve školní družině u vychovatelky, v ředitelně školy a na webových stránkách naší školy.